

Een nieuwe vindplaats van Vroege zegge (*Carex praecox* Schreb.)

Baudewijn Odé (Stichting FLORON, Postbus 9514, 2300 RA Leiden)

A new locality of Early Sedge (*Carex praecox* Schreb.)

Carex praecox was recorded from a new locality near Deventer, situated near the edge of the IJssel-valley. It grows there in short turf, at the top of the slope where Pleistocene deposits outcrop. Contrary to the other three Dutch localities known, the accompanying species indicate a somewhat acid soil.

Tijdens veldwerk voor het Floristisch Meetnet Oevers Zoete Rijkswateren in opdracht van het RIZA (Rijkswaterstaat) is in april 1998 een nieuwe vindplaats van Vroege zegge (*Carex praecox*) aangetroffen ten noorden van Deventer bij Rande (uurhok 27.56). Vroege zegge is van de op verwante groeiplaatsen groeiende Zandzegge (*Carex arenaria*) te onderscheiden door de relatief korte stengelbladen (meestal minder dan half zo lang als de bloeistengel) en de dunne wortelstok (tot 1 mm dik). Daarnaast zijn er nog een aantal kenmerken in de bloei- en vruchtwijze.

Op de nieuwe vindplaats groeit Vroege zegge in kleine aantallen bovenaan de helling aan de rand van het IJsseldal, waar Pleistocene afzettingen aan de oppervlakte komen. De soort groeit hier in een kortgrazige vegetatie, in een smalle zone onder het raster tussen twee weilandpercelen. Het voedselarme karakter van de bodem komt duidelijk tot uiting in enkele begeleidende soorten: Voorjaarszegge (*Carex caryophylla*), Tandjesgras (*Danthonia decumbens*), Grasklokje (*Campanula rotundifolia*), Geel walstro (*Galium verum*), Akkerhoornbloem (*Cerastium arvense*), Vroegeling (*Erophila verna*), Fijn schapengras (*Festuca filiformis*), Schapenzuring (*Rumex acetosella*), Bochtige smele (*Deschampsia flexuosa*) en Vogel-pootje (*Ornithopus perpusillus*). Enkele van deze soorten wijzen op een enigszins zure bodem. In dit laatste lijkt de groeiplaats af te wijken van hetgeen bekend is van andere vindplaatsen van de soort in Nederland.^{1 2 3} Mogelijk is er lokaal een variatie in de bodemeigenschappen aanwezig, want ook een soort als Voorjaarszegge groeit met name op plaatsen met enige buffercapaciteit in de bodem en niet op zure bodems.

De groeiplaats lijkt stabiel te zijn. Toch is de flora van dit soort randjes erg gevoelig voor veranderingen in het beheer. Het verwijderen van het raster, een zwaardere bemesting of het staken van de begrazing kunnen al funest zijn.

Er zijn recent slechts 4 populaties van Vroege zegge bekend; buiten de besproken vindplaats is de soort nog aanwezig bij Rhenen, Zutphen en Mook. De kans is aanwezig dat bij nader onderzoek langs de IJssel nog meer kleine groeiplaatsen van deze soort bekend worden.

1. G. Boedeltje, 1994. Een nieuwe vindplaats van de Vroege zegge (*Carex praecox* Schreber) langs het Twentekanaal. *Gorteria* 20: 1-5
2. R. van der Meijden, 1998. Heukels' Flora van Nederland ed. 22, bijdruk: 520. Groningen.
3. E.J. Weeda, 1994. Nederlandse Oecologische Flora 5: 318. Amsterdam.